

การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลาดจีนบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี
Management of Community-Based Tourism: A Case of Baan ChakNgaeo
Chinese Market, Bang Lamung District, Chonburi Province

ชวลีย์ ณ ถลาง¹

Chawalee Na Thalang¹

E-mail: chawalee@bcdtravel.in.th

พกา มาศ ชัยรัตน์²

Pakamas Chairatana²

เกริกกิต ชัยรัตน์³

Krirkkit Chairatana

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรมวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา^{1, 2, 3}

Tourism and Hotel Management, College of Management University of Phayao^{1, 2, 3}

(Receipt of the manuscript: March25, 2020; Receipt of the revised manuscript: May 30, 2020; Acceptance of the final manuscript: June3, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้วและ2)เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว ตลาดจีน บ้านชากแง้ว ได้แก่ ภาครัฐ5 คนผู้ประกอบการร้านค้า10 คน คณะกรรมการในชุมชน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 20 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ความสำคัญที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัด ความสำคัญและสรุปตามประเด็นสำคัญ โดยผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนจีนบ้านชากแง้ว เป็นการท่องเที่ยวที่ตอบ วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนตลาดแห่งนี้ เปิดวันเดียวคือวันเสาร์ ตลาดจีนบ้านชากแง้วถือว่ามีความโดดเด่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในด้าน การจัดตกแต่งสถานที่ ด้านการแต่งกาย ด้านอาหารและเครื่องดื่ม บ้านไม้เก่าและวัฒนธรรมต่าง ๆ นอกจากตลาดจะอยู่ในชุมชนแล้ว ยังมีศาลเจ้าแม่ทับทิมที่ให้นักท่องเที่ยวได้ไปกราบไหว้สักการะ

ขอพร มีงานประจำปีคือเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ ชุมชนให้ความสำคัญมากและยึดถือกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ชุมชนเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามาชมและเข้ามาสัมผัสความเป็นอยู่ เรียนรู้วิถีชีวิตคนในชุมชน นักท่องเที่ยวชื่นชอบความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนแห่งนี้ ชุมชนยังคงต้องอนุรักษ์และรักษาไว้ ส่วนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนนั้น การท่องเที่ยวยังสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก ทำให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จากการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่ม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทุกด้าน เช่น ร้านค้า ที่นั่งพักของนักท่องเที่ยว ที่จอดรถ ห้องน้ำที่จัดไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว สถานที่ให้ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้นจะทำให้ตลาดเงินแห่งนี้อยู่คู่ชุมชน อย่างยั่งยืนตลอดไป

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวชุมชน, การมีส่วนร่วมของชุมชน, ตลาดเงินบ้านซากแก้ว

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the potentials of tourism management in an old Chinese community in Bang Lamung District, Chonburi Province called ChakNgaeo; and 2) develop a way to promote community-based tourism in this community. This research employed a qualitative methodology. Data were collected via in-depth interviews with 10 key informants consisting of five government officials, 10 shop owners, and 5 committees in the community. Data were organized, summarized and analyzed based on main points found from interviews transcripts. Triangulation was used to cross-check the data.

The research findings reveal that the tourism in ChakNgaeo community can satisfy tourists' requirements. Most of tourists visit the village for recreation. The local market in the community opens only one day a week on Saturdays. The market is outstanding in terms of decoration, dressing style of locals, food and beverage on sales, wooden houses and other local culture. Apart from the local market, there is the 'Chao Mae Thapthim Shrine' which is a sacred place where many tourists come to pay respect and ask for blessing. There was an annual festival called the Moon Festival which has been celebrated since the ancient time. The community has allowed tourists to visit and experience local ways of life.

Tourists are impressed by local uniqueness of the community. The community needs to preserve and maintain such uniqueness. In addition, it was found that tourism also plays a role in the development of quality of life and economic of people in the community as it has generated revenues for local people from selling products including souvenirs and foods and drinks. The local people participate in the management of the areas such as determining specific areas for tourism activities such as shops, resting points for tourists, parking space, toilets and information centers. They also provide safety measures and other tourism facilities for tourists. These things attract more tourists to visit the community and make the local market stay with the community forever.

Keywords: Community-Based Tourism, Local Participation, Chak Ngao Old Chinese Market

บทนำ

ประเทศไทยการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงมีบทบาทต่อความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม นับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอันนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศก่อให้เกิดการสร้างงาน การกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค และยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ และอัยาศัยไมตรีในแบบของคนไทย (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564) โดยในปี พ.ศ. 2558 World Economic Forum: (WEF) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 35 จาก 141 ประเทศทั่วโลก และในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย 32.57 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ร้อยละ 8.86 และสามารถทำรายได้จำนวน 2.51 ล้านล้านบาท มีผลทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวขยายตัว เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน (กรมการท่องเที่ยว, 2560)

ภาครัฐได้สนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ซึ่งได้ส่งเสริมสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยการส่งเสริมด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ เสริมสร้างพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวและบริการให้ครอบคลุมทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมใน

ระดับพื้นที่โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว มีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ บนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดท่องเที่ยวชายทะเลภาคตะวันออกที่มีชื่อเสียงมานาน จึงทำให้กลายเป็นแหล่งส่งเสริมอารยธรรมและความเจริญรุ่งเรืองในหลายๆ ด้านโดยเฉพาะในเรื่องการท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตชุมชนและอุตสาหกรรมระดับนานาชาติ สำหรับคนทั่วไป ชลบุรีเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองตากอากาศชายทะเลที่ใกล้กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะหาดบางแสนและพัทยาซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างก็เดินทางเข้ามาสัมผัสความสวยงามของชายทะเลตะวันออกอันมีมนต์เสน่ห์แห่งนี้ปีละหลายล้านคน จากความได้เปรียบทางทำเลที่ตั้งทำให้ชลบุรีกลายเป็นเมืองท่าที่สำคัญมาแต่ครั้งโบราณกาลมีชาวจีนล่องเรือสำเภามาค้าขายและอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นจำนวนมาก ยังคงมีลูกหลานชาวจีนอาศัยสืบต่อกันมาและประกอบอาชีพอยู่ทั่วไปในชลบุรี เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่องด้วยเหตุที่ชลบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมหลากหลาย ทั้งด้านธรรมชาติ วัฒนธรรมประวัติศาสตร์ วัดเก่าแก่ วิถีชีวิตของคนในชุมชนงานหัตถกรรมอันประณีต รวมถึงยังมีสถานบันเทิงที่ทันสมัยซึ่งส่งเสริมให้เมืองชลมีความน่าดึงดูดในทุกมิติ เป็นต้น

ชุมชนจีนบ้านชากแง้ว อยู่ในเขตตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่าร้อยปี ทำให้ชุมชนบ้านชากแง้ว มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก ในชุมชนยังคงมีประเพณีอันเก่าแก่ ดึงดูดที่ชุมชนยังคงอนุรักษ์ไว้และมีประเพณีที่จัดขึ้นในทุกปีจากรุ่นสู่รุ่น ได้แก่ ศาลเจ้าแม่ทับทิมมีความเลื่องลือถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ประทานพรให้กับผู้คนที่ทำมาค้าขายหรือประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ในแต่ละปีมีการจัดงานไหว้ศาลเจ้าแม่ทับทิม ชุมชนจีนบ้านชากแง้วจะมีกิจกรรมที่สำคัญและได้จัดขึ้นทุกปี ชุมชนได้รักษาวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณที่สืบทอดต่อกันมายาวนาน

หน่วยงานภาครัฐ โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ได้คัดเลือกชุมชนบ้านชากแง้วให้เป็นหนึ่งในชุมชนต้นแบบเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเรียนรู้วิถีชุมชนชุมชนจีนบ้านชากแง้ว มีจุดเด่นคือ มีวัฒนธรรมที่โดดเด่น และคงความเป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจน ได้แก่ อาหารจีนโบราณ ภาษาพูดยังคงพูดไทยปนภาษาจีน อาคารไม้บ้านเรือนเก่าที่ชุมชนยังคงอนุรักษ์ไว้ ตลาดตกแต่งด้วยโคมไฟสีแดง การแต่งกายด้วยผ้าที่แพ้ว สไตล์จีนแท้ ซึ่งชุมชนจัดตลาดแห่งนี้ขึ้นมาไว้วัตถุประสงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรมต่อจากบรรพบุรุษซึ่งผู้ประกอบการที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มหรือขายสินค้าทุกชนิดจะเป็นคนในชุมชนทุกคนคือเจ้าของบ้านและใช้พื้นที่บ้านตนเองในการขายสินค้าและจำหน่ายอาหารให้กับนักท่องเที่ยว

ได้เข้ามาใช้บริการและนั่งพัก ส่วนอาหารที่จัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวจะเป็นอาหารท้องถิ่นชาวจีนแท้ของคนในชุมชนสืบทอดทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษได้แก่ขนมเปี๊ยะ ขนมกุยช่าย หอยจ๊อ ขนมเบื้องญวน เป็ดไก่พะโล้ หมี่กรอบ หอยทอดกระเพาะปลา ขนมจ้ำง บ๊ะจ่าง หมูหยองขนมบัวปิ่น และห่อหมกปลาช่อนนา เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนจัดการในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชน โดยชุมชนสามารถนำผลวิจัยในครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้วต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว
2. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวคือ ชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 20 คน ได้แก่ ภาครัฐ 5 คนผู้ประกอบการร้านค้า 10 คนคณะกรรมการในชุมชน 5 คน

ด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการศึกษาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว และเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้ว

แนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้จะศึกษาการมีส่วนร่วมการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนตลาดจีนบ้านชากแง้วทั้ง 3 กลุ่มได้แก่

1. ภาครัฐ
2. ผู้ประกอบการร้านค้า
3. คณะกรรมการในชุมชน

โดยจะศึกษาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวและเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนใน 6 องค์ประกอบด้วยกันได้แก่

1. ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
2. ศักยภาพของชุมชน
3. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม
4. พัฒนาศักยภาพทรัพยากร
5. การท่องเที่ยวกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
6. จัดทำโปรแกรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน

การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้ชุมชนเป็นผู้รับประโยชน์สูงสุดที่เกิดจากการท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือพัฒนาชุมชน และสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านในท้องถิ่นกับผู้มาเยือน รวมถึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนา และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการเรียนรู้ และร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรในท้องถิ่น รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสังคม และวัฒนธรรม เป็นการจัดการท่องเที่ยวที่ส่งเสริม และสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้มาเยือนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต รวมถึงรูปแบบความเป็นอยู่เพื่อการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเยือน 3) ด้าน เศรษฐกิจชุมชน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม สร้างงานสร้างรายได้กับประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว วิระพล ทองมา (2559)

การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องเริ่มต้นที่สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการท่องเที่ยว ดังนั้นเพื่อให้สมาชิกทุกคนในชุมชนให้ความร่วมมือด้วยดีต้องเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการท่องเที่ยวในชุมชน ดังนี้

1. เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน
2. การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการเรียนรู้

3. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเพิ่มขึ้นเป็นผลทางอ้อมของการท่องเที่ยว เช่น เกิดรายได้เสริมจากการท่องเที่ยวในชุมชน โครงสร้างพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวห้องน้ำสาธารณะ ระบบไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือของการเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนต่อสาธารณะ

5. สร้างการตระหนักรู้ในชาติพันธุ์ของตนเองให้กับเยาวชน ให้เห็นคุณค่าของการฟื้นฟู รักษา สืบทอดและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนให้คงอยู่

6. การท่องเที่ยวโดยชุมชน นำไปสู่การรวมตัวกันของสมาชิกในชุมชนกลุ่มต่าง ๆ มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน รวมถึงเจ้าของภูมิปัญญา หรือความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชนสำนักงานจังหวัดกระบี่ 2560)

การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยการจัดการท่องเที่ยวอย่างสมดุลส่งผลให้ประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้จากการท่องเที่ยวจะย้อนคืนมาสู่ชุมชนและท้องถิ่น ความสำเร็จของการจัดการท่องเที่ยวนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจชุมชน สังคม ประชาชนในชุมชนให้มีชีวิตอยู่ดีกินดี และสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ รวมถึงการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตอันดีงามของชุมชนสืบทอดรุ่นต่อรุ่น บริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืนในชุมชน (ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์, 2550)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน มีคำนิยามกล่าวไว้ว่า คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวอธิบายว่าองค์ประกอบ การท่องเที่ยวชุมชนมี 4 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรม องค์การชุมชน การจัดการ และการเรียนรู้ โดยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Dickman (1996) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึง กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พักแรม และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยผู้เขียนจึงนำ 2 แนวคิดมาประยุกต์ และพัฒนาเป็นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผสมกับคุณค่าของการท่องเที่ยวชุมชน คือเป็นเครื่องมือของการพัฒนาชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชน นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนร่วมกับคนในชุมชน มี 8 องค์ประกอบ มีดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน ล้วนเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว ทูทางสังคม และทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ วัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น ที่มีวิถีการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน คือ การเกษตร การจำหน่ายอาหารเครื่องดื่ม สินค้าอื่น ๆ ตลาดในหมู่บ้าน มีความเป็นเอกลักษณ์เห็นได้ชัดเจน การดำรงชีวิตอยู่ด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่นที่อยู่ในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว มุ่งสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเป็นผู้ร่วมกิจกรรมมากกว่าผู้ชมโดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน แหล่งท่องเที่ยวอันจะนำนักท่องเที่ยวไปสู่ การได้รับประสบการณ์ที่ไม่มีที่ไหนเหมือน จากการมีส่วนร่วม ร่วมมือร่วมใจของผู้นำชุมชน

3. จัดตั้งกลุ่มในชุมชนเพื่อความเข้มแข็ง การประสานงานกันอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจดีต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น บ้านพักอาศัย ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา รวมถึงการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทุกคนในชุมชนรู้สึกมีความรักหวงแหนในทรัพยากรท้องถิ่น วัฒนธรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรากเหง้าของคนในชุมชนของตนเอง ตลอดจนมีความพร้อมใจกันเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว

4. การมีส่วนร่วมของชุมชน สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวด้วยการมีส่วนร่วมแบบร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ จัดการในด้านต่าง ๆ ของตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมนี้เป็นกระบวนการสร้างการรับรู้ และรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของทรัพยากรในชุมชนซึ่งสมาชิกทุกคนมีส่วนได้รับผลกระทบทางบวก และทางลบ ทั้งทางตรงและอ้อมทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามารู้สึกพึงพอใจ ประทับใจและอยากกลับมาเที่ยวอีก

5. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กรรมการในชุมชนได้วางแผน การบริการแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปได้ด้วยความสะดวกสบาย ได้แก่ บริการขนส่ง และการเดินทางที่จอดรถ ห้องน้ำสาธารณะ ที่นั่งพักระหว่างทางเดิน ที่พักแบบสัมผัสวิถีชุมชน ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ที่นั่งพักริมทางเดิน รวมถึงข่าวสารข้อมูลท่องเที่ยว โปรแกรมท่องเที่ยว และข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยว ที่ผู้นำชุมชนได้เตรียมไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว

6. การจัดการอย่างยั่งยืน การบริหารการท่องเที่ยวในภาพรวม ประกอบด้วย 1) การวางแผนการท่องเที่ยวกำหนดแผนงาน 2) การจัดสรรงาน ทรัพยากรการท่องเที่ยวท้องถิ่น และกำหนดความสำคัญของงานต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวจัดทำโครงสร้างชุมชน ระบุขอบเขตหน้าที่ของกรรมการในชุมชน และผู้นำชุมชนที่เป็นผู้รับผิดชอบงานหลัก 3) การกำกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ 4) การควบคุมเป็นการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการการท่องเที่ยวเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงการกำหนดกฎกติกาในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว สร้างกลไกในการปฏิบัติงานอย่างมีความสุข จัดสรรผลประโยชน์กระจายสู่สมาชิกในชุมชนอย่างเป็นธรรม กำหนดค่าบริการอย่างเป็นธรรม และจัดสรรเงินจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชน รวมถึงความยั่งยืนในมิติของความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. การสร้างการเรียนรู้ กิจกรรมการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างประสบการณ์จริงให้กับนักท่องเที่ยว เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวหรือ

สมาชิกในชุมชนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มาเยือน รวมถึงการสร้างการตระหนักรู้ว่า การท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือของการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอด ประเพณี วัฒนธรรมเพื่อให้คงอยู่กับชุมชนบ้านซากแก้ว รวมถึงวิถีชีวิตของท้องถิ่น ทั้งในส่วนของ เจ้าบ้านและนักท่องเที่ยวตลอดไป

8. พัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน การท่องเที่ยวต้องสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยว อาหาร และเครื่องดื่ม อาคารบ้านเรือนและแหล่งท่องเที่ยวสะอาด สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงสมาชิกในชุมชนก็ได้รับ ประโยชน์ไปด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งนภา ด้วงทอง (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตลาดเก่า 119 ปี เจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อนำเสนอศักยภาพและ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตลาดเก่า 119 ปีเจ็ดเสมียน ในการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมใช้การศึกษาเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ กับกลุ่มเฉพาะและแบบเจาะลึก สรุปผลการศึกษาแบบพรรณนาโวหาร โดยอธิบายถึงสังคม วัฒนธรรม ความรู้ความเข้าใจ การกระทำ ความรู้สึกและความประทับใจที่มีต่อตลาดเก่า 119 ปี เจ็ดเสมียน ผลการศึกษาพบว่า ตลาดเก่า 119 ปีเจ็ดเสมียนมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยมีจุดแข็งทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ มีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านและศิลปะร่วมสมัยที่เป็นเอกลักษณ์ จุดอ่อนด้านการบริหาร เนื่องจากผู้นำและชาวบ้านมีความรู้ ความเข้าใจการท่องเที่ยวค่อนข้างจำกัด ทำให้เกิดความขัดแย้ง ในการดำเนินงาน โอกาสทางด้านการแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวระหว่างคนรู้จัก หน่วยงาน และกลุ่มต่าง ๆ ความนิยมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวของภาครัฐมีมากขึ้น แต่อุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านงบประมาณการขาดเงินทุน หมุนเวียนและขาด การสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง

กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ และศรันยา แสงลี้มสุวรรณ (2555) ได้เขียนบทความวิชาการ เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยมีจุดมุ่งหมายในการเสนอแนวคิดในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเสนอรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในมิติทางวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่าง ยั่งยืน โดยมีบทสรุปว่า หัวใจสำคัญของการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มี การเติบโตอย่างยั่งยืน คือการรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และการส่งเสริม

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งจะสำเร็จลุล่วงไปได้จะต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และชุมชน ขั้นตอนของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นั้น ประกอบด้วย การตลาดที่จะต้องตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ นักท่องเที่ยว การวางแผนโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การประเมินผลกระทบและ ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพร้อมกับการอนุรักษ์พัฒนาวัฒนธรรมให้ยั่งยืนในระยะยาว ต่อไป

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และภาคภูมิ ภัควิภาส (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืน เพื่อศึกษาถึงข้อมูลในมิติของศักยภาพการรองรับ ทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืน ใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างและเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากร เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึก รายละเอียดสถิติและข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนโดยปยูมีศักยภาพการรองรับการพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าในทุกด้าน อาทิ ความดึงดูด ความสามารถเข้าถึงได้ทางกายภาพ แนวคิดและประเพณีวัฒนธรรม การมีที่พักอาศัยหรือที่ เป็นต้น ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอย่างยั่งยืน ควรมุ่งเน้น 1) บริหารการจัดระบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพในมิติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรม และระบบนิเวศของชุมชน 2) ต้องให้ความรู้ และเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อผลในมิติของการ พัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืน 3) การกำหนดกฎกติกาและจัดการร่วมกันในด้านการจัดการสิ่งปฏิภูมเพื่อ ดำรงไว้ของวัฒนธรรมชนเผ่า 4) การตลาด ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ และสร้าง ผลิตภัณฑ์ต้องมีอัตลักษณ์ ความโดดเด่น และสื่อถึงการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่า

ชายชาญ ปฐมกาญจนา และนรินทร์ สังข์รักษา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจ ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตลาดบางหลวง และศึกษาแนวทางในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวตลาดบางหลวง ใช้เครื่องมือเป็น แบบสอบถามเชิงปริมาณและใช้แบบสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยทราบถึงแนวทางการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง ควรมีการพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีจิตอาสาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจาก องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนงบประมาณในจำนวน

ที่มากพอ ควรมีการรวมกลุ่มกันในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน และให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นเครือข่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดจีนบ้านซากแก้ว โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 20 คน ได้แก่ ภาครัฐ 5 คน ผู้ประกอบการร้านค้า 10 คน กรรมการในชุมชน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Spradley (1979 อ้างอิงใน ชาย โพลิตา, 2545) เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามในการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพแบบมีโครงสร้าง ดังนี้

1. เป็นบุคคลที่รู้เรื่องในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างแท้จริง
2. เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่อยู่ในชุมชนจริง
3. เป็นบุคคลที่สามารถให้เวลาสำหรับการสัมภาษณ์ได้เพียงพอ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 20 คน ได้แก่ ภาครัฐ 5 คน ผู้ประกอบการร้านค้า 10 คน และกรรมการในชุมชน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้านของข้อมูล (สุภางค์ จันทวานิช, 2554) เป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้นั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้นจะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่ และบุคคล

ผลการวิจัย

ผลวิจัยที่ได้จากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำผลจากการสัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนตลาดจีนบ้านซากแก้ว คำสัมภาษณ์ทุกด้านผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในชุมชนมากเพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ดังนี้

ด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนจีนโบราณบ้านซากแก้วได้นำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ อาคารจีนโบราณ บ้านแถวเรือนไม้เก่า ถือเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน

สร้างความโดดเด่นให้แก่ตลาดและมีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นนอกจากนี้ชุมชนยังใช้อาหารจีนและขนมโบราณซึ่งนำมาเป็นเอกลักษณ์ในการท่องเที่ยวเชิงอาหารจากประเพณีสู่กิจกรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวได้แก่ ขนมเปี๊ยะ ขนมกุยช่าย หอยจ๊อ ขนมเบื้องญวน เป็ดโกะพะไล หมี่กรอบ หอยทอดกระเพาะปลา ขนมจ้ำง หมูหยองปะจ่าง ขนมบ้าบิ่น และห่อหมกปลาช่อนนา เป็นต้น นอกจากนี้ชุมชนยังใช้ศิลปะการแสดงจ๊วประกอบการนำความเชื่อทางศาสนา การเคารพศาลเจ้าแม่กวนอิม การสร้างบ่อน้ำโบราณเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีความเป็นอยู่ของคนจีนที่จะมารวมตัวชุมนุมพูดคุยกันบริเวณบ่อน้ำของหมู่บ้านการเพิ่มคุณค่าของสิ่งเดิมในพื้นที่ของชุมชนสู่กิจกรรมทางการท่องเที่ยวทำให้เกิดเสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาได้อย่างมาก ชุมชนจีนบ้านชากแง้วอยู่ในเขตตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่าร้อยปี ทำให้ชุมชนบ้านชากแง้วมีขนาดใหญ่และมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก เป็นการท่องเที่ยวที่จะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวและชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จุดเด่นของการท่องเที่ยวนี้คือนักท่องเที่ยวจะไม่ใช่เพียงคนที่ผ่านมาแล้วก็ผ่านไปเหมือนนักท่องเที่ยวทั่วไปแต่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสถึงประสบการณ์การท่องเที่ยวและวิถีชีวิตวัฒนธรรมอย่างมีประสบการณ์ตรง นอกจากนี้ยังทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกสำนึกถึงในถิ่นที่อยู่อาศัยสมัยก่อนมีส่วนช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ในขณะที่มาสัมผัสวิถีชีวิต คนในชุมชนจีนบ้านชากแง้วแห่งนี้

ด้านศักยภาพของชุมชน ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนนั้น สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากตลาดแห่งนี้มีพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวได้อีกมากมายมีร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าและอาหารเพียงพอมีแสงสีสวยงามของโคมไฟยามค่ำคืนทำให้สว่างดูมีเสน่ห์มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก ทำให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินชีวิตของคนชุมชน ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกชนิดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในชุมชนด้วยความที่เป็นหมู่บ้านที่ไม่พลุกพล่าน นักท่องเที่ยวจึงนิยมมาพักผ่อนด้วยการเดินเท้าลัดเลาะไปตามตรอกซอกซอยต่าง ๆ เพื่อสัมผัสถึงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวจีนโบราณ ชมเสน่ห์ของชากแง้วอีกรูปแบบที่แตกต่างออกไปนอกจากนั้นชุมชนจีนบ้านชากแง้วยังมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกมาก เช่น การเคารพเจ้าแม่ทับทิมซึ่งประดิษฐานในศาลเจ้าด้านหลังโรงจ๊ว โดยชาวจีนมีความเชื่อว่าเจ้าแม่ทับทิมเป็นเทพซึ่งชาวจีนที่ประกอบอาชีพประมงและเกษตรซึ่งเชื่อกันว่าเจ้าแม่ทับทิมจะช่วยคุ้มครองให้ทุกคนปลอดภัยในยามออกทะเลและบันดาลให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ซึ่งชุมชนให้ความเคารพและนับถือเป็นอย่างมาก

ด้านสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านชากแง้วจะไม่ประสบความสำเร็จได้ถ้าขาดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่คอยให้การสนับสนุนส่งเสริมและร่วมมือกันพัฒนาชุมชนจีน

บ้านซากแก้ว ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวนอกเหนือจากองค์กรพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยงที่มีบทบาทเป็นที่คอยเป็นที่เลี้ยงให้ความรู้และให้คำปรึกษาส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านซากแก้วแล้ว ยังมีหน่วยงานภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ 1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนจีนบ้านซากแก้ว ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้น 2) เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการปรับปรุงซ่อมแซมสาธารณูปโภคพื้นฐานเช่น ช่างมาช่วยซ่อมแซมหลอดไฟภายในชุมชน การจัดการขยะ การปรับปรุงทัศนียภาพของชุมชน 3) กรมการค้าภายในช่วยในการเก็บข้อมูลผู้ค้าและทำวิจัยการตลาดให้ชุมชนดูแลความเป็นธรรมสำหรับผู้บริโภค 4) โรงเรียนเทศบาล 2 นำนักเรียนมาเข้าร่วมแสดงศิลปวัฒนธรรมแบบชาวจีน 5) ตำรวจช่วยดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวและชุมชน 6) คณะกรรมการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สร้างความภาคภูมิใจให้ชุมชนโดยใช้ชุมชนจีนนี้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา โดยถือว่าชุมชนจีนบ้านซากแก้วเป็นห้องเรียนมีชีวิตมีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษา 7) มูลนิธิสว่างบริบูรณ์ช่วยดูแลความปลอดภัยและคอยอำนวยความสะดวกในการจราจร 8) โรงเรียนใช้เป็นพื้นที่ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พิธีการไหว้พระจันทร์ 9) โรงเรียน ช.ชัยวัฒน์สนับสนุนงบประมาณเพื่ออุดหนุนในการดำเนินกิจกรรมต่างของชมรม 10) โรงเรียน ใช้เป็นอาคารเอนกประสงค์ของชุมชน เช่น การให้ใช้พื้นที่ในการฝึกอบรมคนในชุมชนมีห้องน้ำสำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและเป็นพื้นที่ในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ด้านพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยชุมชนจีนบ้านซากแก้ว เป็นการบริหารจัดการแบบเริ่มต้นโดยกลุ่มเล็ก ๆ ที่เป็นคณะกรรมการชุมชนโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนร่วมกันพัฒนาตลาดควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทุกบ้านจะมีกฎกติกาเรื่องการเก็บขยะหน้าร้านหลังตลาดเล็ก จึงทำให้ชุมชนแห่งนี้ปราศจากขยะที่ทิ้งเกลื่อนกลาด ทำให้ตลาดนั้นสะอาด จนกระทั่งคนชุมชนเกิดความสมัครใจและเต็มใจเห็นความสำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้นความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมจีนถ่ายทอดและต่อยอดโดยให้คนในชุมชนสร้างอัตลักษณ์เพื่อสร้างความโดดเด่นและทำให้ตลาดจีนแห่งนี้มีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวที่อื่น เป็นการดึงดูดและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวสัมผัสกับประสบการณ์ใหม่ที่ชุมชนแห่งนี้ได้เริ่มต้นทำเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้จดจำเช่นวันที่ตลาดเปิดทุกคนจะแต่งกายด้วยชุดกี่เพ้า ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการแต่งกายของคนจีนในสมัยโบราณ อาหารท้องถิ่นที่จำหน่ายเป็นอาหารที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ตกแต่งร้านค้าด้วยโคมไฟสีแดง มีงานประจำปีที่โดดเด่นคือเทศกาลไหว้พระจันทร์ ในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวนั้นชุมชนได้มีการพัฒนาและบูรณาการร่วมกับภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านห้วยใหญ่ ร่วมกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้เข้ามาส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ตลาดแห่งนี้ ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านป้ายโฆษณา โบว์ชัวร์ และประกาศเสียงตามสาย

ของชุมชน เฟซบุ๊กของชุมชน และนักท่องเที่ยวเองที่เป็นคนประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่าน เฟซบุ๊กของตนเองด้วย การจัดงานเทศกาลประจำปีจะมีสื่อช่างภาพต่างๆ จากเมืองพัทยามาทำข่าว ประชาสัมพันธ์ให้ด้วย ทำให้ชุมชนตลาดจีนแห่งนี้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้นในปัจจุบัน

ด้านการท่องเที่ยวกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกรรมการชุมชนได้มีการบริหารจัดการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้การเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นไปได้ด้วยความสะดวกสบาย ชุมชนมีการจัดการพื้นที่ในด้านของลานจอดรถจะมีสมาชิกของมูลนิธิสว่างบริบูรณ์มาช่วยดูแลความปลอดภัยและคอยอำนวยความสะดวกในการจราจรกำกับจัดระเบียบการจอดรถนักท่องเที่ยวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งที่จอดรถในโรงเรียนและลานจอดรถของตลาดได้จัดไว้ให้ด้านห้องน้ำมีเพียงพอที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเข้าไปใช้ ด้านที่นั่งพักชุมชนได้จัดเก้าอี้ไว้ระหว่างทางเดินให้นักท่องเที่ยวได้นั่งพัก ส่วนของร้านค้าให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปทานอาหารและนั่งพักได้ นักท่องเที่ยวไม่ต้องจ่ายเงินค่าที่จอดรถและค่าเข้าห้องน้ำ ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ เพราะชุมชนให้บริการฟรีแก่นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะจ่ายเงินเมื่อต้องการซื้อสินค้า ซื้ออาหาร และเครื่องดื่มเท่านั้น เนื่องจากคณะกรรมการในชุมชนแห่งนี้ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในตลาดจีนแห่งนี้ ทำให้นักท่องเที่ยวสบายใจเรื่องจอดรถ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและกลับมาเที่ยวอีก

ด้านจัดทำโปรแกรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนกรรมการชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น คือ โปรแกรมท่องเที่ยว 1 วันในช่วงเช้าและช่วงบ่ายเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าของภูมิปัญญากับนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนทางชุมชนได้เตรียม จักรยานไว้ให้นักท่องเที่ยวเพื่อปั่นจักรยานหรือขับรถไปเองก็ได้ในการเข้าไปชมสวนเกษตรบ้านสวนสายใจ คุณสายใจ เต็งสุวรรณ เป็นประธานกลุ่มท่องเที่ยวบ้านซากแก้ว จะให้ความรู้เรื่องการปลูกผักออโตเรส ซึ่งนักท่องเที่ยวมั่นใจได้เลยว่าผักจากสวนสายใจไม่มียาฆ่าแมลงหรือสารตกค้าง จากสวนคุณสายใจนั่งรถไปอีกจุดเพื่อทำ ถ่านดูดกลิ่นอุปกรณ์ที่ใช้ทำถ่านดูดกลิ่นดัดแปลงมาจากอุปกรณ์การทำเบเกอรี่ ทั้งเครื่องตีแป้ง พิมพ์ทำคุกกี้เป็นรูปผักผลไม้ รูปการ์ตูนโดเรมอน รูปตัวผึ้ง นักท่องเที่ยวจะได้ทำ ได้เลือกพิมพ์ถ่านและจะได้ถ่านดูดกลิ่นตอนจบทริปจากจุดทำถ่านดูดกลิ่นนักท่องเที่ยวเดินทางไปบ้านเรือนไทยเพื่อทำยาดอกไม้ โดยจะใช้ดอกไม้ที่ปลูกในบ้านมาทำยา เช่นดอกเข็ม ดอกเล็บมือนาง ดอกมะลิ ดอกอัญชัน และดอกไม้ชนิดอื่น ๆ ที่ทานได้ รวมถึงมะเฟือง หัวปลี ผักชีฝรั่ง เสาวรส และสมุนไพรต่าง ๆ ที่เอามาทำกับผักออโตเรสคลุกเคล้ากับปลาพุดตอนเที่ยงนักท่องเที่ยวจะได้ลิ้มรสอาหารท้องถิ่นในชุมชน เช่น ผัดไท ท่อหมกปลาทะเล แกงกระทอน แกงลูกตำลึง และแกงจืดกระดูกหมูอ่อนเห็ดหอมที่เป็นอาหารจีนพื้นถิ่นและ ในตอนบ่ายจะมีโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือกเพื่อศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตคนในชุมชนได้มี 2 โปรแกรมนักท่องเที่ยวต้องจองก่อนล่วงหน้า โปรแกรมมีดังนี้

โปรแกรม 1 ตอนบ่าย ชมการสาธิตทำขนมไทยคือ ช่อผกาและอาลัวนึ่ง นักท่องเที่ยวทดลองทำได้และมีจำหน่ายในราคากล่องละ 20 บาทไปที่สวนเกษตรพอเพียงชิมน้ำมะพร้าวสดจากสวนนักท่องเที่ยวจะได้คนละ 1 ลูก และไปกราบพระที่วัดยางใหญ่ นักท่องเที่ยวจะได้ทำดอกไม้ไหว้พระจาก “ใบเตยและลูกมะกรูด” เป็นกิจกรรมสุดท้ายของโปรแกรมนี้ ทางชุมชนจะรับนักท่องเที่ยวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ในราคาคนละ 600 บาท

โปรแกรม 2 ตอนบ่าย ไปสวนแสงจันทร์ลองขับรถ ATV และปลูกกล้วยไม้กระถาง ชมสวนเมล่อนระบบไฮโดรโปนิก ชิมเมล่อนสดจากสวนและน้ำจิ้มเลี้ยงหรือน้ำถั่วปั่นแปดเขียนคลายร้อน ชมการสาธิตและร่วมทำรีไซเคิลกระป๋องเป็นของใช้ เป็นกิจกรรมสุดท้ายของโปรแกรมนี้ ทางชุมชนจะรับนักท่องเที่ยวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ในราคาคนละ 600 บาท

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจันทน์บ้านซากแก้ว และเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจันทน์บ้านซากแก้วผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดจันทน์บ้านซากแก้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนให้ความเห็นตรงกันว่า ชุมชนตลาดจันทน์บ้านซากแก้วเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาตลาดนี้เนื่องจากเป็นตลาดที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาเที่ยวตลาดแห่งนี้ เพราะนักท่องเที่ยวบอกว่าเหมือนได้ไปเที่ยวในประเทศจีน เพราะร้านที่เปิดขายสินค้า จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มทุกร้านล้วนแต่งกายด้วยชุดจีนก็เพ้า บรรยากาศในตลาดทุกวันเสาร์จะดูคึกคักมากเพราะนักท่องเที่ยวชอบมาเดินเที่ยวและซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนบอกว่าชุมชนตลาดจันทน์แห่งนี้ตอบโจทย์ให้กับนักท่องเที่ยวได้มาก เพราะเป็นตลาดที่อัตลักษณ์โดดเด่น เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวเองได้เข้าสัมผัสเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนจีนแห่งนี้รวมถึงประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จัดขึ้นทุกปีชุมชนได้จัดงานประจำปีคือ งานเทศกาลไหว้พระจันทร์ ซึ่งเป็นงานประเพณีประจำปีของชุมชนที่สืบเนื่องกันมานานหลายสิบปี รวมไปถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานในอดีตกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบไทยและจีนที่ผสมผสานเป็นหนึ่งเดียวกัน จึงทำให้ชุมชนบ้านซากแก้วยังคงไว้ซึ่งบ้านเรือนตึกแถวไม้แบบเก่า มีบ้างที่ซ่อมแซมปรับปรุงด้วยปูนซีเมนต์ แต่อย่างไรก็ยังคงหลงเหลือเสน่ห์ของเรือนไม้แถวแบบที่มีระเบียบยื่นออกมาเชื่อมต่อกันให้ได้เห็นอยู่ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่น่าสนใจของบ้านซากแก้วรวมถึงประวัติศาสตร์ กับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบไทยและจีนที่ผสมผสานเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชายชาญ ปฐมกาญจนา และนรินทร์ สังข์รักษา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของ

นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตลาดบางหลวง และศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวตลาดบางหลวง ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณและใช้แบบสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยทราบถึงแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง ควรมีการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีจิตอาสาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือท้องถิ่น ควรมีการรวมกลุ่มในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงานให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน

ชุมชนตลาดจีนซากแก้วได้ทำการเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นมาโดยเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ร่วมกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้เข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยวและให้สมาชิกคนในชุมชนเองเป็นคนจัดการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว โดยมีการเลือกคณะกรรมการของชุมชนมาบริหารและร่วมกันดูแลรับผิดชอบ เช่น ทุกบ้านจะประดับด้วยโคมไฟ การจัดตกแต่งตลาดด้วยโคมไฟตลอดเส้นทาง การจัดสถานที่ร้านค้าต่าง ๆ การแต่งกายด้วยชุดที่เข้ากับสไตล์จีนแท้ ตลาดจะเปิดเพียงอาทิตย์ละ 1 วันเท่านั้นคือวันเสาร์ ผู้ประกอบการหลักที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มหรือขายสินค้าทุกชนิดเป็นคนในชุมชนคือเจ้าของบ้านที่เปิดหน้าบ้านขายของตัวเอง เพื่อตระหนักและห่วงหาพันต่อสถานที่และคุณค่าของการจัดตลาดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ มีความเป็นอัตลักษณ์ชัดเจน คืออาหารที่หลากหลายชนิดและมีความโดดเด่น เช่น ขนมเปี๊ยะ ขนมกุยช่าย หอยจ๊อ ขนมเบื้องญวน เป็ดไก่พะไล หมี่กรอบ หอยทอด กระเพาะปลา ขนมจ้ำง หมูหยองก้วยเตี่ยว หลอด บ๊ะจ่าง ขนมบัวปิ่น และห่อหมกปลาช่อนนาขาหมูพะไล ก้วยเตี่ยวเป็ด เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ และศรันยา แสงลิ้มสุวรรณ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีจุดมุ่งหมายในการเสนอแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยมีบทสรุปว่าหัวใจสำคัญของการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน คือการรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และชุมชนของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบชุมชนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตลาดจีนบ้านซากแก้ว เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบรนด์ของชุมชนตลาดจีนบ้านซากแก้ว เพื่อต่อยอดอัตลักษณ์ของการท่องเที่ยวในพื้นที่ในชุมชนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนตลาดจีนบ้านซากแก้วได้

รายการอ้างอิง

- กาญจนา แสงลิมสุวรรณ และศรันยา แสงลิมสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. วารสารนักบริหาร. ปีที่ 32 ฉบับที่ 4. หน้า 139-146, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กรมท่องเที่ยว. (2559). สรุปรายได้และค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยปี 2558, สืบค้นจาก : <www.tourism.go.th> 24 ตุลาคม 2561
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.(2557). นโยบายด้านการท่องเที่ยว. สืบค้นจาก : <www.mots.go.th>. 20 ตุลาคม 2562.
- ชายชาญ ปฐมกาญจนา และนรินทร์ สังข์รักษา. (2558). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทาลัยศิลปากร.
- ชาย โปธิ์ลีตา.(2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ดรชนิเอมพันธ์. (2550). การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีระพลทองมา. (2559). การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism:CBT) สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในเขตที่ดินป่าไม้. สืบค้นจาก : <www.dnp.go.th>24 สิงหาคม 2559
- รุ่งนภา ด้วงทอง. (2554). ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตลาดเก่า 119 ปี เจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และภาควิภาส. (2556). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อความยั่งยืน. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพายัพ เชียงใหม่.
- เทิดชายช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจา

นุเบกษา.แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. (2560-2564).วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ.2579. (วิสัยทัศน์ 20 ปี). คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ สืบค้นจาก : <<https://www.thai-garman-cooperation.info>>1 พฤศจิกายน 2562

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560) *แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 ปีพ.ศ. 2560-2564*. สำนักงานกิจการโรมมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก สืบค้นจาก : <<https://www.dot.go.th>>18 พฤศจิกายน 2562

สุภางค์ จันทวานิช.(2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*.กรุงเทพฯ:พิมพ์ครั้งที่ 10. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2560). *ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ*. สืบค้นจาก : <www.cbt-i.or.th> 15 ตุลาคม 2562.

Dickman, S. (1996). *Tourism: An Introductory Text. (2nd ed)*. Sydney: HoddeEducation. Kotler, P. (2000). *Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation, And Control (10th ed.)*. New Jersey: Prentice Hall.